

BDP

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 255
Tarih: 14.12.2011

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

5275 Sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunu'nda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun teklifim ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Sırrı Süreyya ÖNDER

İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	- İnsan Haklarını İnceleme			
Esas Komisyon	Adalet			
Tarih:	11 Ocak 2012		E. No: 2/244	
Ysn. Uzm.	Bşk. Yrd.	Başkan	Gn. Sek. Yrd.	Gn. Sek.
TBMM BAŞKANI				

T B M M Kanunlar ve Kararlar Müdürlüğü
14 Aralık 2011
Numara : 60571

14 Aralık 2011
60571

GENEL GEREKÇE

Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 2. maddesinde, "ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin kurallar hükümlülerin ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, doğum, felsefi inanç, millî veya sosyal köken ve siyasî veya diğer fikir yahut düşünceleri ile ekonomik güçleri ve diğer toplumsal konumları yönünden ayırım yapılmaksızın ve hiçbir kimseye ayrıcalık tanınmaksızın uygulanır" hükmü bulunmaktadır. Ayrıca aynı maddede "ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazında zalimane, insanlık dışı, aşağılayıcı ve onur kırıcı davranışlarda bulunulamaz" ibaresi yer almaktadır.

Ancak Türkiye Cezaevlerinde yaşanan hak ihlalleri gün geçtikçe derinleşmekte, verilen cezalar hukuksuz uygulamalarla amacını aşmış bulunmaktadır. Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 2. maddesinde belirtilen "hükümlülerin ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, doğum, felsefi inanç, millî veya sosyal köken ve siyasî veya diğer fikir yahut düşünceleri ile ekonomik güçleri ve diğer toplumsal konumları yönünden ayırım yapılmaksızın ve hiçbir kimseye ayrıcalık tanınmaksızın uygulanır" hükmü açık bir şekilde sürekli ihlal edilmektedir. Bu hüküm özellikle siyasi hükümlü ve tutuklular için yok sayılmakta ve tutukluların en temel insanî haklardan yararlanmaları bile engellenmektedir.

Siyasi hükümlü ve tutuklular genellikle ailelerinden uzak yerlerdeki cezaevlerine nakledilmektedir. F Tipi Cezaevleri genelde uzak yerlerde (Ankara - Sincan, Bolu, Tekirdağ, İzmir, Adana vb) yapılmıştır. Aileler ekonomik açıdan zorluklarla yüz yüze kalırken, bu uygulama ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ihlal edilmekte, tutukluların aileleri ile görüşmesini zorlaştırmakla, tutuklunun ruhsal durumunu gözetmek yükümlülüğünün dışına çıkmış olunmaktadır. Özellikle hükümlülerin, ailelerinin ikamet ettikleri yerlerden yüzlerce kilometre uzağa nakilleri, onların yanında yakınlarını da mağdur etmektedir. Bu uygulama ile "cezanın şahsiliği" ilkesinden çıkılarak ailenin tüm bireylerini kapsayacak bir boyut almasına yol açmaktadır.

Sivas katliamı hükümlüleri, çeşitli iddialar nedeniyle nakledildikleri cezaevinden, "uzaklıktan ailelerinin gelemeyeceği" gerekçesi ile yaptıkları başvuru neticesinde Sivas'a geri gönderilmişlerdir. Ancak buna karşın hâlihazırda ne ile suçlandıklarını dahi bilmeyen binlerce tutuklu ve hükümlü de ailelerinden uzakta olup, yakınları ile görüşememektedirler. Söz konusu tutuklu ve hükümlüler, aileleri ile görüşemediklerinden yakınmakta ve bu taleplerini içeren başvurularda bulunmalarına rağmen başvuruları reddedilmektedir. Üstelik çoğu tutuklu vatandaş ne ile suçlandığını dahi bilmemekte, aradan geçen onca zamana rağmen iddianameleri düzenlenmediğinden yargılamalarına dahi başlanmamış durumdadır. Ailelerinin bulunduğu yerden çok uzak cezaevlerinde kalmakta olan bu vatandaşlar aileleri ile görüşme hakkından mahrum kalmaktadırlar. Bu yöndeki talepleri ise hiç değerlendirilmemektedir. Ailelerin yakınlarının tutuklu bulunduğu illere gitmek için maddî imkân bulamamakta ve kimileri yılda bir defa gidebilme imkânı bulmakta bile zorlanmaktadırlar. Görüş günlerinde bile gidecekleri ilde kalma koşulları olmadığı için aile fertlerinde ya yalnızca biri görüşe gidebilmekte ya da görüşe gidilmemektedir. Söz konusu uygulama hem tutukluları hem de tutuklu yakınlarını maddî ve manevî olarak zorlarken, en temel hakları bu uygulama ile fiilen engellenmektedir.

Tutuklu ve hükümlülerin sevk taleplerinin zorlaştırılmaması, ailelerin bu konudaki mazeret ve mağduriyetlerinin dikkate alınması, hükümlü ve tutukluların cezalarını, ailelerine en yakın ikamet yerlerindeki ceza ve tutukevlerinde çekmelerinin sağlanması için gerekli koşulların oluşturulması ve bunun yasal düzenlemeler yapılarak hayata geçirilmesi gerekmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Tutuklu ve hükümlünün yakınlarından uzak illerdeki cezaevlerinde tutulmalarından dolayı, tutuklu ve hükümlünün ve yakınlarının katlanmak zorunda bırakıldıkları maddi ve manevi sıkıntıları ortadan kalkmış olacak; tutuklu ve hükümlünün ruh ve beden sağlığını koruma ve sosyal çevreden soyutlamama yükümlülüğü bu açıdan yerine getirilmiş olunacak, tutuklu ve hükümlüler, ulusal ve uluslar arası hukukun tanıdığı en temel insani hakların birinden yararlandırılmış olunacak.

Madde 2-Kanunun yürürlük tarihidir.

Madde 3-Kanunun kimler tarafından yürütüleceğini belirtir.

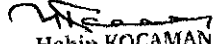
**CEZA VE GÜVENLİK TEDBİRLERİNİN İNFAZI HAKKINDA KANUNNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

Madde1- 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun “Hapis cezalarının infazında gözetilecek ilkeler” kenar başlıklı 6. maddesinin 1. fıkrasının a bendine “Hükümlü ve tutuklular hakkında uygulanacak ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazı; tutuklu ya da hükümlünün eşi, altsoy ve üstsoyu, kardeşleri ya da vasisinin ikametgâhına en yakın yerde bulunan ceza yahut tutukevinde gerçekleştirilir.” ibaresi eklenmiştir.

Madde 2-Bu kanun yayım tarihinde yürürlüğe girer.

Madde3-Bu Kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ASLI GİBİDİR

Habip KOCAMAN
Kanunlar ve Kararlar
Başkanı